

Forslag til forespørgselsdebat om at påbegynde arbejdet med at udvikle omsorgen herunder omfanget af omsorgen af de handicappede.

(Medlem af Inatsisartut, Hans Peter Poulsen, Siumut)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Børn, Unge og Familier)

1. behandling

Tak til forslagsstilleren for at sætte fokus på et område, der kommer til at være højtprioriteret af Naalakkersuisut de kommende år.

”Under de rigtige omstændigheder er der fordele ved alle handicaps. Ellers skal jeg nok finde en fordel”. Sådan siger formanden for ADHD Kalallit Nunaat, Grønlands ADHD-forening. Citatet sætter rammen om Naalakkersuisuts kommende handicappolitik bedre end nogen lang redegørelse. Naalakkersuisuts udgangspunkt er nemlig, at et handicap ikke er absolut. Det handler om hvordan vi ser på handicappet.

Vi skal finde fordele ved handicap. Vi skal se på hvad mennesker kan, lige meget om de har et handicap eller ej. Forslagsstilleren foreslår en debat om at påbegynde arbejdet med at udvikle omsorgen for personer med handicap. Naalakkersuisut er i fuld gang med det arbejde. Inatsisartut har allerede vedtaget en principbeslutning om omsorgen for personer med handicap, da man vedtog, at der skulle laves en handlingsplan for efterlevelse af FN's Handicapkonvention.

Handlingsplanen udkommer i 2023 og skal føre til, at flere med et handicap kan have et arbejde, tage en uddannelse og gå til fritidsaktiviteter på lige fod med mennesker, der ikke har et handicap. Kort sagt skal planen føre til et mere inkluderende samfund for børn, unge, voksne og ældre med handicap. Det skal ske gennem ni konkrete målsætninger, der vedrører alt fra sundhed over boliger til foreningsliv. I alt er fem departementer, to styrelser og alle fem kommuner involveret i arbejdet med planen.

Vi er altså godt i gang, men det bliver nødvendigt at have endnu flere med. Handicap er nemlig meget bredere end et socialt anliggende. Et liv med handicap er først og fremmest et liv. Et liv hvor man går i skole og på arbejde, til kaffemik og håndbold, i biografen og på brættet. Med andre ord: et liv hvor man kommer alle de steder, som mennesker uden handicap kommer. Derfor er Naalakkersuisut heller ikke indstillet på at lave særskilte handicapcentre. Det vil føre til, at personer med handicap igen bliver henvist til steder andre ikke kommer. Sådan har det været længe nok. I stedet vil Naalakkersuisut arbejde for, at det samfund vi alle er en del af, kan rumme mennesker, som har et handicap. Det vil blandt andet sige, at eksisterende og nye kulturhuse og lignende skal indrettes så personer med handicap har adgang.

Når det er sagt, så arbejder Naalakkersuisut for at understøtte kommunerne på handicapområdet. Pissassarfik i Sisimiut er et moderne handicapcenter, som kan understøtte de funktioner, som forslagsstilleren nævner. Pissassarfik kan blandt andet hjælpe med opkvalificering af det dygtige og engagerede personale, der tager sig af vores medmennesker uden anden kvalifikation end deres positive syn på deres medmennesker. Pissassarfik hjælper også mennesker med handicap med at lære at leve godt med deres handicap. Naalakkersuisut

mener, at det er vigtigt, at disse specialiserede kompetencer er samlet i et landsdækkende handicapcenter, der kan understøtte de kommunale tilbud, der er kernen i støtten til vores medborgere med handicap. Samarbejdet kan blive bedre og Naalakkersuisut er meget indstillet på at høre, hvad kommunernes behov er på området. I sidste ende handler det om borgernes behov. I den forbindelse er kommunernes handicapråd et vigtigt forum hvor borgere med handicap kan blive hørt. Selvom der er lokale udfordringer, er de fleste kommuner godt i gang med at oprette og drive handicapråd. Det er en positiv udvikling, der skal sikre, at fremtidens støtte til personer med handicap passer til borgernes behov.

Behovene er store og som forslagsstilleren påpeger, skal vi tage det fulde skridt til at gøre vores samfund meget mere inkluderende på alle områder. Tilioqs opgørelse over borgerhenvendelser fra 2021 viser, at der er massive behov for at opprioritere området. Derfor er Naalakkersuisut glade for, at Inatsisartut har valgt at tage emnet op og er indstillet på at prioritere området fremover.

Dermed takker Naalakkersuisut for ordet og ønsker alle en god debat.